

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **D.C.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,

w dniu 12 lipca 2023 r.,

wniosku adw. K.H. - kuratora małoletniej pokrzywdzonej,

o zasądzenie wynagrodzenia,

na podstawie art. 626 § 2 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.,

p o s t a n o w i ł :

zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. K.H. (Kancelaria Adwokacka w M.) kwotę 184,50 zł (sto osiemdziesiąt cztery złote i pięćdziesiąt groszy) – w tym 23 % VAT – tytułem wynagrodzenia za sprawowanie funkcji kuratora małoletniej pokrzywdzonej w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Mikołowie z dnia 16 grudnia 2021 r., sygn. akt III Nsm 706/21, adwokat K.H. została ustanowiona kuratorem małoletniej pokrzywdzonej celem reprezentowania jej interesów w postępowaniu karnym toczącym się przed Sądem Rejonowym w Mikołowie w sprawie o sygnaturze akt II K 457/21 (k- 132 akt).

Od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Mikołowie z dnia 23 czerwca 2022 r., sygn. akt II K 163/23, kasację wniósł Prokurator Generalny, a Sąd Najwyższy wyrokiem wydanym na posiedzeniu w dniu 28 marca 2023 r., sygn. akt IV KK

45/23, bez udziału stron, uchylił w części zaskarżony wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazał w tym zakresie sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Mikołowie. Jednocześnie należy podnieść, że Sąd Najwyższy w swoim wyroku nie orzekł o kosztach dla kuratora małoletniej pokrzydzonej.

W toku postępowania kasacyjnego kurator małoletniej pokrzydzonej - adw. K.H. złożyła pisemną odpowiedź na kasację Prokuratora Generalnego wnosząc o jej uwzględnienie oraz o zasądzenie na jej rzecz wynagrodzenia w kwocie 1476 zł.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek adw. K.H. – kuratora małoletniej pokrzydzonej o zasądzenie na jej rzecz kosztów jest co do zasady słuszny, ale już nie co do ich wysokości.

Stosując odpowiednio przepisy rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu, należy w pierwszej kolejności stwierdzić, że jedyną czynnością w postępowaniu kasacyjnym było złożenie przez adw. K.H. – kuratora małoletniej pokrzydzonej, odpowiedzi na kasację Prokuratora Generalnego. Stawki minimalne obowiązujące w sprawach karnych i w sprawach za wykroczenia dla adwokatów nie dotyczą wprost czynności procesowej, jaką jest sporządzenie odpowiedzi na kasację. Zgodnie z § 5 ww. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r., wysokość opłat w sprawach nieokreślonych w rozporządzeniu ustala się, przyjmując za podstawę opłatę w sprawach najbardziej zbliżonego rodzaju. Nie sposób więc przyjąć, że do tej czynności należy zastosować wynagrodzenie w kwocie 1200 zł, powiększone o 23 % VAT, które dotyczy opłaty za czynności adwokata z wyboru – obronę przed Sądem Najwyższym (§ 11 ust. 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie), ani w kwocie 600 zł, powiększone o 23 % VAT, wynikające z § 17 ust. 2 pkt 6 ww. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. Nie byłoby też zasadne zasądzenie kosztów w wysokości odpowiadającej opłacie za sporządzenie opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji (§ 17 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r.). Jakkolwiek w tym zakresie wyrażano pogląd, że „odpowiedź na kasację stanowi odpowiednik opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji” (zob. postanowienia Sądu

Najwyższego: z dnia 22 listopada 2017 r., V KK 147/17; z dnia 9 stycznia 2020 r., IV KK 613/19; z dnia 19 sierpnia 2022 r., IV KK 735/21), to jednak Sąd Najwyższy w tym składzie stoi na stanowisku, że „opinia o braku podstaw do wniesienia kasacji” jest jednak czynnością jakościowo różną od „odpowiedzi na kasację” jednej ze stron procesu karnego i dlatego też do wynagrodzenia za sporządzenie „odpowiedzi na kasację”, stanowiącej w istocie „dokonanie określonej czynności procesowej w toku postępowania sądowego”, należy przyjąć 25 % stawki minimalnej przewidzianej za obronę w sprawie, w której ta czynność ma być dokonana (§ 18 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r.).

Dodatkowo należy przy podnieść, a to w kontekście orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego (m.in. w sprawach SK 53/22; SK 66/19; SK 78/21), z których wynika, że różnicowanie wynagrodzenia adwokatów, występujących w sprawach jako podmioty ustanowione z urzędu i zobowiązane do zastępstwa prawnego, poprzez jego obniżenie, w stosunku do wynagrodzenia, jakie otrzymaliby, gdyby występowali w sprawie, jako obrońcy/pełnomocnicy z wyboru, nie ma konstytucyjnego uzasadnienia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2021 r., V KK 549/20), to jednak obciążanie jednej ze stron procesu, albo Skarbu Państwa określonymi kosztami, winno mieć jednoznaczną swoją podstawę prawną, która koszty te by precyzyjnie określała.

Z tych też względów Sąd Najwyższy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. K.H. kwotę 150 zł (25 % z 600 zł), powiększoną o 23 % VAT, jako wynagrodzenie dla kuratora ustanowionego z urzędu dla małoletniej pokrzydzonej.

(P.B.)

[ł.n]

